

GMIT

INSTITIÚID TEICNEOLAÍOCHTA NA GAILLIMHE-MAIGH EO
GALWAY-MAYO INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Cód Iompraíochta na Neach Léinn 2021-2022

Arna fhaomhadh ag an mBord Rialaithe ar
24 Meitheamh 2021

*D'fhéadfadh sé go ndéanfadh an Institiúid an cód seo a
athleasú ó am go ham.*

Clár na nÁbhar

1	Réamhrá	2
2	Ceartha agus Oibleagáidí Ginearálta	3
3	Rialacháin Ghinearálta Acadúla	6
4	Sárúithe Araíonachta	7
5	Nósanna Imeachta – Ginearálta	10
6	Nósanna Imeachta chun Déileáil le Sárúithe Araíonachta	11
7	Nósanna Imeachta an Choiste Araíonachta	12
8	Achomharc	15
9	Mí-úsáid Alcóil agus Substainté	17
10	Campas Aeir Ghlan	18

1 RÉAMHRÁ

1.1 Is éard atá in GMIT ná pobal de bhaill foirne agus neacha léinn agus iad ag obair i gcomhar ar mhaithe le cur chun cinn an eolais agus na tuisceana tríd an bhfoghlaim, an teagasc agus an taighde.

Is é Uachtarán na hInstitiúide an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus is iad na príomhchomhlachtaí reachtúla dá cuid ná an Bord Rialaithe agus an Chomhairle Acadúil.

Tá an fhreagracht ar gach aon neach léinn cláraithe de chuid na hInstitiúide an Cód seo a léamh agus é/í féin a iompar ar bhealach iomchuí.

1.2 MISEAN

Mar institiúid ardoideachais atá maoinithe go poiblí, tá GMIT bródúil as a féiniúlacht agus a ról mar Institiúid Teicneolaíochta. Tá sí bródúil as a pobal agus as a cuid éachtaí agus tá muinín aici as a cumas chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán na todhchaí.

D'fhonn eispéaras bunathraitheach ollscoile a chur ar fáil do na neacha léinn, is é a dhéanfaidh GMIT:

- Rochtain agus deiseanna a chumasú do phobal éagsúil neacha léinn.
- Foireann ardtréitheach a mhealladh, a choinneáil agus a chothú.
- Ár gcuid idirghníomhaíochtaí dearfacha foirne-neach léinn a choinneáil.
- Infheistiú a dhéanamh i dtaighde nuálach, i dteagasc agus foghlaim fheidhmeach.
- Comhoibriú le gníomhaireachtaí rialtais, leis an bhfiontraíocht agus leis an bpobal.
- Larchéimithe muiníneacha, gairmiúla, eolacha agus oilte a fhorbairt atá cumasaithe chun a gcion a thabhairt mar shaoránaigh dhomhanda.

1.3 DEACHÁIL

Is chun leasa dár mbaill go léir é dea-cháil na hInstitiúide a chaomhnú. Tá an dualgas ar a cuid ball iad féin a iompar i gcónaí ar bhealach nach dtarraingeoidh droch-chlú ar dhea-cháil na hInstitiúide. Éilítear ar bhaill foirne agus ar neacha léinn uile na hInstitiúide glacadh leis an dualgas sin.

2 CEARTA AGUS OIBLEAGÁIDÍ GINEARÁLTA

2.1 DÉILEÁIL CHÓIR CHOTHROM

Féadfaidh neacha léinn a bheith ag súil:

- Go léireofar cúirtéis agus meas i gcónaí orthu.
- Go gcaithfear go cóir cothrom leo i dtimpeallacht atá saor ó chiapadh agus ó leithcheal.
- Go mbeidh ionadaíocht acu ar an mBord Rialaithe, ar an gComhairle Acadúil, ar Bhoird Chláir agus ar fhochoistí iomchuí den Chomhairle Acadúil. (Tugtar cuireadh do gach neach léinn fadhanna ar bith dá gcuid a chur in iúl don bhainistíocht).
- Go ndéanfar deis a thairiscint dóibh aischothú a sholáthar i dtaca lefiúntas, ábharthacht agus éifeachtacht a gcuid clár acadúil agus seirbhísí gaolmhara.
- Go gcuirfidh an Institiúid timpeallacht atá sábháilte agus slán ar fáil.
- Go mbeidh teacht réasúnta acu ar na seirbhísí tacaíochta don neach léinn.
- Nach ndéanfar leithcheal orthu bunaithe ar ghnéas, stádas sibhialta, stádas teaghlaigh, chlaonadh gnéis, reiligiún, aois, mhíchumas, chine nó ballraíocht sa Phobal Síúil.

Éileofar ar neacha léinn:

- Caitheamh le baill foirne na hInstitiúide agus le neacha léinn eile le meas agus le cúirtéis.
- A bheith eolach ar rialacháin na hInstitiúide agus iad a chomhlíonadh, ar a n-áirítear an cód iompraíochta seo.
- Aischothú macánta a chur ar fáil i dtaca leis na cláir agus leis na seirbhísí gaolmhara.
- Iad féin a iompar ar bhealach gairmiúil le linn dóibh a bheith ar shocrúcháin thionsclaíochta.
- Meas a bheith acu ar mhaoin agus saoráidí na hInstitiúide.
- Iad féin a iompar ar bhealach freagrach i gcónaí.

2.2 FOGHLAIM AGUS TEAGASC

Tá an Institiúid tiomanta do thacú le hardchaighdeáin i gcúrsaí foghlama agus teagaisc.

Féadfaidh neacha léinn a bheith ag súil:

- Go gcuirfear láneolas ar fáil dóibh faoi chláir.
- Go bhfaighidh siad ón léachtóir, i dtús an chláir, tuairisc ar ábhar an mhodúil agus mionsonraí maidir le conas a dhéanfar measúnú air.
- Go gcuirfear rochtain ar fáil dóibh ar thráthchlár an chláir.
- Go bhfeicfidh siad éagsúlacht modheolaíochtaí teagaisc agus foghlama.
- Go mbeidh teacht réasúnta acu ar bhaill léachtóireachta le haghaidh comhairliúcháin aonair.

Éileofar ar neacha léinn:

- Go ndéanfaidh siad freastal ar léachtaí, ranganna teagaisc agus ar gach gné den phróiseas foghlama agus go mbeidh siad rannpháirteach go hiomlán iontu.
- Go ndéanfaidh siad staidéar ar an obair a mholtar don chlár.
- Go gcloífidh siad leis na socruithe riaracháin don chlár.
- Go dtiocfaidh siad ar ranganna in am maith.
- Gan fóin mhóibíleacha, nó feistí móibíleacha eile, a úsáid le linn ranganna gan chead sonrach an léachtóra ábhartha.
- Go ndéanfaidh siad teagmháil leis an léachtóir ábhartha chomh luath agus is féidir má chailtear rang, rang teagaisc, rang praiticiúil, nó seisiún saotharlainne.
- Go gcuirfidh siad in iúl do Chathaoirleach an Chláir má bhíonn siad as láthair ar feadh tréimhse ama.

2.3 MEASÚNÚ

Féadfaidh neacha léinn a bheith ag súil:

- Go bhfaighidh siad fógra leordhóthanach maidir le dáta(f) measúnuithe.
- Go bhfaighidh siad aischothú i dtaca le measúnuithe laistigh d’amhráma réasúnta.

Éileofar ar neacha léinn:

- Aistí, tionscadaíl agus tascanna eile a chur isteach in am.
- A chur in iúl do na léachtóirí gan mhoill má tá deacrachtaí acu atá ag cur isteach ar a gcuid feidhmíochta.
- Gan bradaíl a dhéanamh ar ábhar.
- Na rialacháin scrúdaithe uile sa chód seo a chomhlíonadh go hiomlán.

2.4 ACHT NA dTEANGACHA OIFIGIÚLA

Faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 tá seirbhísí trí Ghaeilge ar fáil. Tá eolas faoi na seirbhísí sin le feiceáil i Scéim na hInstitiúide atá ar fáil ar shuíomh gréasáin na hInstitiúide thíos:

<http://www.gmit.ie/about/an-ghaeilge-gmit>

Faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003, tá seirbhísí ar fáil trí Ghaeilge. Tá eolas faoi na seirbhísí sin le fáil ar láithreán gréasáin na hInstitiúide.

2.5 RIACHTANAIS GHRINNFHIOSRÚCHÁIN

Ní mór do gach neach léinn a mbeidh rochtain gan mhaoriseacht acu ar leanaí agus/nó ar dhaoine lánfhásta leochaileacha dul faoi ghrinnfhiosrúchán ag an mBíuró Náisiúnta Grinnfhiosrúcháin. Bainfidh sé sin leis na cláir seo a leanas:

- BSc (Onóracha) in Altranas Ginearálta
- BSc (Onóracha) in Altranas Síciatrach*

- BA i gCúram Feidhmeach Sóisialta
- BA (Onóracha) i gCúram Feidhmeach Sóisialta
- BSc (Onóracha) in Oideachas (Grafaicí Dearaidh agus Foirgníocht)
- Baitsiléir in Oideachas (Onóracha) in Ealaín, Dearadh agus Grafaicí
- BA in Oideachas Allamuigh agus Fóillíochta
- BA in Oideachas Allamuigh agus Fóillíochta
- BA (Onóracha) in Oideachas Allamuigh
- BA in Oideachas Allamuigh agus Fóillíochta mar aon le Tíreolaíocht
- BA (Onóracha) in Oideachas agus Cúram Luathóige
- BSc (Onóracha) in Eolaíocht Leighis
- BA in Oideachas agus Cúram Luathóige
- BSc (Onóracha) in Eolaíocht Spóirt agus Aclaíochta
- Ardteastas in Eolaíocht i Staidéar Luathóige
- BA i bhForbairt Pobail agus Obair don Óige
- BA (Onóracha) i bhForbairt Pobail agus Obair don Óige
- Teastas i gCleachtadh Tacaíochta Piara (SPA)

**Tá Seirbhís Sláinte Intinne Mhaigh Eo freagrach as grinnfhiosrúcháin a dhéanamh ar gach neach léinn atá cláraithe ar an BSc (Onór) in Altranas Síciatrach. Baineann Grinnfhiosrúcháin agus Gnáthaimh Gharda de chuid Seirbhísí Sláinte Mhaigh Eo leis na neacha léinn atá cláraithe ar an gclár seo.*

Déantar na háiteanna go léir ar na cláir thuas a thairiscint faoi réir ag imréiteach sásúil Garda.

Lena chois sin, d'fhéadfadh sé go n-éileodh incháilitheacht chun tabhairt faoi shocrúcháin ar leith ar na cláir seo a leanas imréiteach grinnfhiosrúcháin Garda:

- BSc i bhFisic & Ionstraimíocht
- BSc (Onóracha) i bhFisic & Ionstraimíocht
- BSc (Onóracha) i Sláinte Pobail agus Cothú
- Ardteastas i dTacaíocht Teicneolaíochta Faisnéise
- BSc (Onóracha) in Eolaíocht Cheimiceach agus Chógaisíochta
- BSc (Onóracha) in Eolaíocht Cheimiceach agus Chógaisíochta
- BSc (Onór) in Eolaíocht Fhóiréinseach agus Anailísíocht
- BSc in Eolaíocht Fheidhmeach Bitheolaíochta agus Bithchógaisíochta
- BSc (Onór) in Eolaíocht Fheidhmeach Bitheolaíochta agus Bithchógaisíochta

D'fhéadfadh sé go gcuirfí cláir bhreise leis an liosta seo de réir mar a mbíonn socrúcháin ina ndlúthchuid de cláir eile laistigh de GMIT agus de réir mar a gcuirtear tús le cláir nua.

Tá Polasaí agus Nósanna Imeachta Grinnfhiosrúcháin an Gharda Síochána le fáil ar shuíomh gréasáin GMIT:

<http://www.gmit.ie/general/quality-assurance-framework>

3 RIALACHÁIN ACADÚLA GHINEARÁLTA

3.1 Ar iontráil dó/di san Institiúid, tá ar an neach léinn na polasaithe, gnáthaimh agus na rialacháin atá leagtha síos ag an Institiúid agus atá ar fáil ar gmit.ie a chomhlíonadh. Cuimsíonn siad sin, *inter alia*, iad seo a leanas:

- Rialacháin chlárúcháin
- Freastal ar léachtaí agus cleachtaí eile atá leagtha síos
- Rialacháin Leabharlainne
- Úsáid saoráidí Teicneolaíochta Faisnéise
- Rialacháin Scrúduithe
- Polasaí i leith Bradaíle
- Bulaíocht, Ciapadh agus Ciapadh Gnéasach
- Sábháilteacht ag GMIT
- Polasaí comhionannais do na neacha léinn
- Cosaint Sonraí ag GMIT
- Polasaí i dtaca le Léachtaí a Thaifeadadh
- Polasaí maidir le hÚsáid Foclóirí le linn Scrúduithe Ceann Cúrsa

3.2 CUIMSÍONN SAMPLAÍ DE SHÁRUITHE AR AN GCÓD FAOI NA RIALACHÁIN GINEARÁLTA ACADÚLA MAIDIR LE CLÁRÚCHÁN TÁ *INTER ALIA*:

- a) Gan na riachtanais chlárúcháin a chur i gcrích.
- b) Gan gach ceann nó aon cheann díobh seo a leanas a dhéanamh, ganmíniú réasúnta, chun sástacht an Choláiste/na Scoile/na Roinne atá i gceist agus na Comhairle Acadúla: freastal ar ranganna praiticiúla atá leagtha síos (ar a n-airítear saotharlanna), riachtanais foghlama agus measúnaithe a chomhlíonadh, riachtanais socrúcháin a chomhlíonadh.
- c) Iompar a d'fhéadfadh cur as do léachtaí nó do ghníomhaíochtaí eile.
- d) Gan rialacháin leabharlainne a chomhlíonadh.
- e) Gan rialacháin scrúdaithe a chomhlíonadh.
- f) Falsú nó mí-úsáid taifid nó cáipéisí na hInstitiúide.

4 SÁRUITHE ARAÍONACHTA

Is sárú araíonachta é gníomh nó faillí ar bith a chuireann isteach go dona ar chearta ball ar bith den phobal acadúil, nó a chuireann as do chúram dea-riartha agus freagrach gníomhaíocht ar bith de chuid na hInstitiúide, nó a sháraíonn rialachán, rialí sábháilteachta ar bith de chuid na hInstitiúide, nó an Cód seo. Go háirithe, gan chlaontacht in aghaidh choitiantacht iad siúd réamhráite, is samplaí táscacha iad seo a leanas de shárúithe araíonachta, agus tá siad aicmíte mar acadúil agus neamhacadúil.

(A) ACADÚIL

- Bradaíl, nó cóipeáil nó camiléireacht ag scrúdú nó measúnú leanúnach ar bith, nó gníomh ar bith eile a bhaineann an bonn de shláine scrúdaithe nó measúnaithe leanúnaigh.

Tabhair faoi deara: Is éard is bradaíl ann ná saothar duine eile a thabhairt amhail is dá mba leat féin é. Féachtar le do thoil ar pholasaí na hInstitiúide maidir le Bradaíl.

<http://www.gmit.ie/sites/default/files/public/general/docs/3-5-plagiarism.pdf>

Cuimsíonn bradaíl *inter alia*:

- Achoimriú nó úsáid gan admháil focail nó smaointe daoine eile amhail is go mba leat féin iad.
- Gan aitheantas a thabhairt d'fhoinsí nó falsú a dhéanamh ar luathagairtí.
- Ábhar ar bith ó fhoinsí leictreonacha nó ó fhoinsí eile a cheannach, nó daoine eile a earcú lena dhéanamh, nó a fhoinsí, agus/nó ligean ort gur leat féin é.
- Ceann ar bith díobh sin thuas, i bhfoilseachán, i bhfréamhshamhail, nó i láithreoireacht phoiblí.

Ar shamplaí eile de shárúithe acadúla araíonachta áirítear:

- Iompar (mar shampla: truailliú de bharr torainn) a d'fhéadfadh cur as do theagasc, staidéar, taighde, nó riar na hInstitiúide.
- Bac nó drochíde a imirt ar dhuine eile agus é/í i mbun a g(h)náthoibre.
- Mí-úsáid a bhaint as cárta neacha léinn, nó pearsanú, nó gníomhaíochtaí a mbíonn dúmas bréige nó mí-ionracas ag baint leo.
- Gníomhartha easnaimh ag neacha léinn le linn dóibh a bheith lasmuigh den Institiúid agus iad i mbun cleachtaí allamuigh, taithe oibre, socrúcháin nó tasc atá eagraithe ag an Institiúid, nó le linn dóibh a bheith ag déanamh ionadaíochta don Institiúid nó do Chlub nó do Chumann ar bith, a bheadh ina sárú ar na rialacháin seo dá ndéanfaí iad laistigh den Institiúid.
- Faillí i rialacháin sainiúla sábháilteachta a chomhlíonadh i saotharlanna agus ceardlanna áit a bhfuil fíorbhaol go ndéanfaí dochar don duine féin nó do dhaoine eile.
- Faillí i gcomhlíonadh rialacháin Sláinte agus Sábháilteachta.
- Líomhaintí bréagacha a dhéanamh go feasach in aghaidh comh-neach léinn nó ball foirne.
- Mí-úsáid a bhaint as fón póca i dtimpeallacht foghlama.
- Léachtaí/ranganna teagaisc a thaifeadadh gan chead sainráite an léachtóra.

(B) NEAMHACADÚIL

- Mí-úsáid alcóil nó substaintí eile ar an gcampas, ar a n-áirítear sárú rialachán a d'fhéadfaí a dhéanamh ó am go ham maidir le tomhaltas alcóil ar an gcampas.
- Iompar ar dóchúil go gcuirfeadh sé as do chruinniú ar bith, gníomhaíocht scolártha nó gníomhaíocht ar bith eile, (mar shampla, gníomhaíochtaí spóirt agus sóisialta, laistigh den Institiúid nó atá á n-eagrú ag club nó cumann de chuid na hInstitiúide).
- Brionnú cáipéisí Institiúide.
- Faisnéis nó cáipéisíocht atá bréagach nó míthreorach a chur ar fáil don Institiúid, nó faisnéis ábhartha a choinneáil ón Institiúid nó ó thríú páirtí le hintinn buntáiste a fháil, nó a mbeidh mar thoradh air go bhfaigheann neach léinn buntáiste míchóir acadúil nó buntáiste nó seirbhís eile.
- Teistiméireachtaí bréagacha acadúla nó gairmiúla a chur ar fáil nó éilimh bhréige a dhéanamh i dtaobh éachtaí acadúla nó gairmiúla don Institiúid nó tríú páirtí ar chúis ar bith.
- Sealúchas ar bith de chuid na hInstitiúide, nó de chuid bhall foirne nó ball neacha léinn, nó de chuid chlub nó cumainn de chuid na hInstitiúide a mhilleadh, a ghoid nó a mhídhílsiú, nó seilbh a ghlacadh ar shealúchas nó sealúchas dá leithéid a úsáid seachas de réir na forála atá déanta leis an Institiúid, club nó cumann.
- Cur isteach, gan údarás, ar threalamh sábháilteachta, ar threalamh comhrac dóiteáin nó • r chórais alárim.
- Sealúchas ar bith de chuid na hInstitiúide nó a cuid clubanna agus cumann a úsáid seachas de réir na rialacha agus na rialachán iomchuí atá déanta le húdarás na hInstitiúide.
- Bulaíocht, ciapadh nó ciapadh gnéasach ar neach léinn ar bith de chuid na hInstitiúide ag neach léinn.
- Bulaíocht, ciapadh nó ciapadh gnéasach ar neach léinn ar bith de chuid na hInstitiúide ag neach léinn nó ball foirne ar bith.
- Bulaíocht, ciapadh nó ciapadh gnéasach ag ball foirne ar bith de chuid na hInstitiúide ar neach léinn ar bith.
- Bheith i seilbh substaintí mí-dhleathacha nó iad a dháileadh. Is sárú tromchúiseach iad sin ar rialacháin na hInstitiúide (déanfar cion líomhnaithe dá leithéid a thuairisciú láithreach do na húdaráis shibhialta).
- Foréigean ar bith nó bagairtí foréigin nó drochíde ar bith, bíodh sé ó bhéal nó go fisiceach.
- Iompraíocht ar bith a chuireann leas duine nó daoine i mbaol.
- Bheith i seilbh arm nó uirlisí a bhféadfaí breathnú orthu mar airm.
- Mí-úsáid a bhaint as an idirlíon ar dhóigh ar bith.
- Mí-iompar lasmuigh den Institiúid a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh dá dea-cháil sa mórfhobal nó a d'fhéadfadh droch-chlú a tharraingt uirthi.

- Gníomhartha nó faillí ag neacha léinn lasmuigh den Institiúid, a bheadh ina sárú ar na rialacháin seo dá ndéanfaí iad laistigh den Institiúid.
- Diúltú Cárta Aitheantais Neacha Léinn a thaispeáint má iarrann ball foirne, nach mór é/í féin achur in aithne, ar an neach léinn é sin a dhéanamh. Eisítear Cárta Aitheantais Neacha Léinn do na Neacha Léinn ar chlárú dóibh nach mór dóibh iad a bheith ar iompar acu le linn dóibh a bheith ar áitreabh GMIT. Ní mór do neach léinn an cárta sin a thaispeáint má iarrann ball foirne ar bith é sin. Is gá do na neacha léinn a gCárta Aitheantais a thaispeáint ag gach scrúdú.
- Gan treoir/treoracha aonair nó comhthreoir/comhthreoracha réasúnta ó bhéal nó scríofa ar bith a thugann ball foirne nó gníomhaire de chuid GMIT agus a gcuid dualgas á gcomhlíonadh acu a chomhlíonadh.
- Gan cloí le treoracha ó bhall foirne maidir le polasaí Champas Aeir Ghlain na hInstitiúide.
- Gan cloí leis na bearta Sláinte Poiblí a chuireann GMIT i bhfeidhm.

5 NÓSANNA IMEACHTA – GINEARÁLTA

- 5.1** Más dóigh le ball foirne nó le ball den Bhord Rialaithe nó duine údaraithe eile go bhfuil an Cód Iompraíochta seo nó rialacháin na hInstitiúide sáraithe ag ball neacha léinn, déanfaidh sé nó sí ainm an duine a shainaithint trí mheán chárta aitheantais an neacha léinn (nach mór a chur i láthair ar éileamh), an cion líomhnaithe a chur in iúl di nó dó agus é sin a chur in iúl don Chláraitheoir.
- 5.2** Má dhiúltaíonn ball neacha léinn, tar éis gur cuireadh in iúl di/dó a c(h)ion líomhnaithe é/í féin a shainaithint, cuirfear é sin leis an gcúiseamh a cuireadh in aghaidh an neacha léinn, agus cuirfear in iúl dó/di é sin chomh luath agus is praiticiúil.
- 5.3** Beidh an té a dhéanann faillí i bpionós nó smachtbhanna a chomhlíonadh laistigh d'aon mhí amháin tar éis an pionós nó an smachtbhanna a chur i bhfeidhm ciontach i gcion breise agus féadfar smachtbhanna nó pionós breise a chur mar phionós dá bharr sin.

6 NÓSANNA IMEACHTA CHUN DÉILEÁIL LE SÁRUITHE ARAÍONACHTA

- 6.1** Déileálfar le líomhaintí a bhaineann le bradaíl faoi Pholasáí Bradaíola na hInstitiúide¹. Ba chóir gach sárú líomhnaithe eile ar an gcód araíonachta seo a chur in iúl do Chláraitheoir na hInstitiúide. Féadfaidh an Cláraitheoir ceann ar bith de na cinní seo a leanas a dhéanamh:
- Bealach eile seachas an cás a chur faoi bhráid an Choiste Araíonachta a chur san áireamh e.g. litir iomardaithe nó rabhadh a eisiúint. Cuirfear cásanna bradaíola a chuirtear faoi bhráid an Chláraitheora faoin bPolasáí Bradaíola faoi bhráid an Choiste Araíonachta.
 - Lánchúiteamh a iarraidh áit a ndéantar díobháil don Institiúid nó do mhaoín phríobháideach.
 - An t-ábhar a chur faoi bhráid an Choiste Araíonachta. Áit a dtuillann tromchúis an ábhair é, féadfaidh an Cláraitheoir fionraí sealadach a ghearradh ar an neach léinn ón Institiúid agus/nó ón gcéim, teastas, scoláireacht, duais nó aon dámhachtain acadúil eile agus i gcás dá leithéid a chinntiú go dtionólfar an Coiste Araíonachta gan mhoill. Ní mór don Choiste Araíonachta gach sárú tromchúiseach líomhnaithe a phlé.
 - Cuirfear cionta coiriúla a bhfuil drochamhras fúthu faoi bhráid na n-údarás sibhialta agus féadtar déileáil leo faoin gCód seo freisin.
 - De réir mar is iomchuí, tuarascáil ar bith ag eascairt as ábhar a fhiosraítear faoi chiapadh gnéasach, nó bulaíocht nó ciapadh, cuirfear faoi bhráid an Choiste Araíonachta go díreach iad.

6.2 AN COISTE ARAÍONACHTA

- Is é an tUachtarán a cheapfaidh Cathaoirleach an Choiste Araíonachta as ballraíocht na Comhairle Acadúla, agus aird ar choinbhleacht leasa nó bainteacht ar bith roimhe sin.
- Triúr ball ó bhallaíocht na Comhairle Acadúla arna gceapadh ag an Uachtarán, agus aird ar choinbhleacht leasa nó bainteacht ar bith roimhe sin.
- Duine neamhspleách cuícháilithe, arna ainmniú ag an Uachtarán, de réir mar a bheidh riachtanas i gcúinsí ar leith ar a n-áirítear comhairle dlí.
- Déanfar cinntí an Choiste le móramh simplí, agus beidh vóta réitigh ag an gcathaoirleach i gcás go mbeadh an vóta cothrom.
- Coinneofar cuntas scríofa ar na himeachtaí.
- Is ionann córam agus triúr, a gcaithfidh an cathaoirleach a bheith san áireamh ann.

Ní bheidh an Leas-Uachtarán do Ghnóthaí Acadúla & Cláraitheoir ina bhall den Choiste Araíonachta.

Féadfaidh ainmnitheach an Chláraitheora a bheith i láthair ag cruinniú an Choiste Araíonachta mar Ghlacadóir Nótaí.

¹ Tá Polasáí Bradaíola na hInstitiúide le fáil ag: <https://www.gmit.ie/sites/default/files/public/general/docs/3-5-plagiarism.pdf>

7 NÓSANNA IMEACHTA AN CHOISTE ARAÍONACHTA

7.1 RÉAMHÉISTEACHT

- Cuirfidh an Cláráitheoir sonraí faoin gcion líomhnaithe agus ar aghaidh chuig an gCoiste Araíonachta.
- I gcás líomhna ar bhradaíl, ba chóir don Cheann Roinne ábhartha sonraí maidir leis na pointí atá sannta de réir na Greille Pionóis um Bradaíl a chur ar fáil d'Oifig an Chláráitheora. Cuirfear an fhaisnéis sin ar fáil don Choiste Araíonachta.
- Tá fógra faoin éisteacht le cur trí mheán rphoist chuig an neach léinn trí lá iomlána roimh dháta na héisteachta nó é a thabhairt go pearsanta don neach léinn réamhráite trí lá iomlána ar a laghad roimh an éisteacht.
Cuimseoidh an fógra scríofa a bhfuil tagairt dó in alt (b) cóip de cháipéisí ar bith a bhfuil beartaithe ag an Institiúid brath orthu ag an éisteacht. Lena chois sin, luafaidh an fógra go bhfuil an neach léinn freagróra i dteideal, go réasúnach, a iarraidh ar fhinnéithe freastal chun críche na héisteachta, chun na cáipéisí ábhartha go léir a iniúchadh agus chun cóipeanna de cháipéisí ar bith atá liostaithe san fhógra a mbeidh beartaithe ag an Institiúid brath orthu a fháil. Luafaidh an fógra freisin gur féidir leis an neach léinn duine de rogha an neacha léinn a bheith in éineacht leis/léi ag an éisteacht, amhail Uachtarán Aontas na Neach Léinn, séiplíneach coláiste, comhairleoir neacha léinn nó tuismitheoir. Cuirfear in iúl don neach léinn gur féidir aighneachtaí scríofa a dhéanamh don Choiste Araíonachta roimh an éisteacht. Áit a mbeidh baint ag beirt neach léinn le haighneas, ba chóir a iarraidh ar an mbeirt aighneachtaí scríofa a dhéanamh don choiste.
- Glaofaidh an Cláráitheoir ar fhinnéithe, de réir mar is iomchuí agus mar a meastar gá a bheith leo.

7.2 NÓS IMEACHTA AN CHOISTE ARAÍONACHTA

Riarfaidh an Coiste Araíonachta a chuid gníomhaíochtaí, agus nósanna imeachta atá cóir, cothrom agus réasúnach á n-úsáid aige.

Is mar seo a leanas na nósanna imeachta a leanfaidh an Coiste Araíonachta:

- Cuirfidh an Cláráitheoir, nó a (h)ainmnitheach, an líomhain faoi bhráid an Choiste agus an neach léinn i láthair.
- Mura bhfuil an neach léinn i láthair, leanfar den éisteacht agus é/í as láthair.
- Iarrfar ar an neach léinn, más i láthair dó/di/, an cion líomhnaithe a admháil nó a shéanadh.
- Má admháonn an neach léinn substaint an chúisimh nó an ghearáin a bheith fíor, ní bheidh gá ag an gCláráitheoir nó ainmnitheach fianaise a thairiscint, cé go bhféadfadh an dá pháirtí a leithéid d'aighneachtaí nó aitheasc a dhéanamh agus ba mhian leo maidir leis an bpionós.
- Má shéanann an neach léinn an cúiseamh líomhnaithe, beidh an nós imeachta ina dhiaidh sin cóir cothrom agus réasúnach i bhfianaise nádúr an chiona agus na bpionós atá leagtha síos sna Rialacháin seo.
- Ní cheadaítear taifeadh leictreonach a dhéanamh ar imeachtaí chruinniú den Choiste Araíonachta.

Go háirithe, cloífead leis na cleachtais seo a leanas:

- i) Éistfead leis an bhfianaise go léir i láthair an neacha léinn agus iad siúd atá á t(h)ionlacan.
- ii) Tabharfar deis don neach léinn fianaise a thabhairt agus finnétithe agus cáipéisíocht atá ábhartha do na saincheisteanna a chur i láthair.
- iii) Tá gach ball den Choiste i dteideal an Cláraitheoir, nó a (h)ainmnitheach, an neach léinn freagróra agus/nó finnétithe ar bith a cheistiú.
- iv) Féadfar cuireadh a thabhairt don léachtóir, Cheann Roinne nó Cheann Scoile ábhartha aighneacht a dhéanamh.
- v) Tabharfar deis don Cláraitheoir nó dá (h)ainmnitheach agus don neach léinn aighneachtaí a dhéanamh tar éis glacadh na fianaise ar a n-áirítear uirill i dtaca leis an bponós.
- vi) Déanfaidh an Coiste plé gan an gearánach, an Cláraitheoir nó a (h)ainmnitheach agus an neach léinn freagróra a bheith i láthair ach beidh siad i dteideal comhairle dlí a lorg ar ábhar ar bith a eascraíonn le linn na n-imeachtaí má mheastar gá a bheith léi. Féadfaidh an Coiste breis fianaise a lorg freisin sula ndéanfar cinneadh.
- vii) Féadfaidh an Coiste Araíonachta cinneadh a dhéanamh bunaithe ar dhóchúlachtaí tríd is tríd.
- viii) I gcás go mbeadh ar an gCoiste teacht le chéile in athuir ar dháta níos déanaí, fanfaidh ballraíocht an Choiste mar a bhí ag an gcéad éisteacht, chomh fada agus is féidir.
- ix) Ní bhainfead úsáid as taifeadadh leictreonach de shaghas ar bith in éisteacht ar bith i nganfhios do na páirtithe uile a bheith i gceist gan iad a bheith lántoilteanach.

7.3 PIONÓIS AN CHOISTE ARAÍONACHTA

Tá rogha ag an gCoiste Araíonachta, agus aird acu ar chúinsí uile an cháis, maidir leis an bponós iomchuí.

Áit a bhfaightear neach léinn ciontach i gcion nó i gcionta a chuirtear ina leith, tá cumhacht ag an gCoiste pionós nó teaghlaim de phionóis a chur. Tá an liosta pionós a thugtar táscach agus ní iomlán. Tá rogha ag an gCoiste Araíonachta pionós seachas iad siúd atá ar an liosta a chur, de réir mar a measfar a bheith iomchuí.

(a) Pionóis Acadúla

- Iomardú.
- Socrú nach mbronnfar marc ar bith don mhodúl atá i gceist agus, má mheastar é a bheith iomchuí, do gach scrúdú ag an seisiún sin. Féadfaidh an Coiste a shocrú teorainn de 40% a chur le haon mharc athuair don mhodúl, nó comhpháirt de mhodúl agus, de réir a rogha, go gcaithfead le hiarracht athuair ar bith mar dhara hiarracht. Féadfaidh an Coiste socrú freisin nach ligfí don neach léinn scrúdú a athdhéanamh go ceann dhá mhí dhéag.
- Eisiámh ó scrúduithe ar feadh tréimhse sonraithe.
- Cailleadh dámhachtain céime, teastais, scoláireachta, duaise nó dámhachtana acadúla eile i gcásanna eisceachtúla.
- Fionraí ón Institiúid ar feadh tréimhse luaite, nó go dtí go gcomhlíonfar riachtanais ar bith a leagfaidh an Coiste síos.
- Díbirt as an Institiúid i gcúinsí eisceachtúla áit a measfar nach iomchuí aon phionós eile i bhfianaise thromchúis an chiona.

(b) Pionóis Neamhacadúla

- Fíneáil nach mó ná €500.
- Ordú cúitimh ar dhíobháil nó cailteanas ar bith a dhéantar ar an Institiúid nó ar dhuine ar bith dá cuid ball nó ar bhaill den phobail.
- Eisiámh ó shaoráidí sonracha Institiúide.
- Fionraí ón Institiúid ar feadh tréimhse luaite, nó go dtí go gcomhlíonfar riachtanais ar bith a leagfaidh an Coiste síos, amhail aisíoc a dhéanamh i leith damáiste nó cailteanais.
- Díbirt as an Institiúid i gcúinsí eisceachtúla áit a measfar nach iomchuí aon pionós eile i bhfianaise thromchúis an chiona.

Critéir Molta maidir le Pionóis a Chur i bhFeidhm as Cionta Acadúla:

Ag gach staid den Phróiseas Araíonachta, chomh fada agus a bhaineann sé le cionta acadúla, moltar go gcuirfí na critéir seo a leanas san áireamh agus cinneadh á dhéanamh maidir le leibhéal an pionóis atá le cur nó gníomh eile atá le deánamh:

1. Réim an chiona acadúil.
2. Méid na hintinne.
3. Leibhéal staidéir agus cúlra oideachais an neacha léinn roimhe sin.
4. Stair cionta acadúla ar bith roimhe sin.
5. Méid eolais agus tuisceana an neacha léinn ar choincheap an mhí-iompair acadúil agus na nósanna imeachta cearta le haghaidh comparáide sa disciplín áirithe sin.
6. Tionchar an pionóis ar dhul chun cinn nó dámhachtain an neacha léinn.

Agus aird ar chúinsí uile an cháis, d'fhéadfadh sé go gcinneadh an Coiste gan aon pionós a ghearradh.

Tabhair faoi deara:

- a) Is leis an Leas-Uachtarán d'Airgeadas agus Seirbhísí Corparáideacha a íocfar pionós airgid ar bith agus déanfar é a admháil go cúí.
- b) Ba chóir smachtbhanna ar bith a bheith i gcomhréir leis an gcion atá déanta.

7.4 CINNEADH A CHUR IN IÚL

Tabharfar cinneadh an Choiste Araíonachta, maidir le gach cás a chuirfear faoina bhráid, i scríbhinn don neach léinn atá i gceist agus cuirfear in iúl le rphost é don neach léinn in am maith. Is í Oifig an Chláraitheora a chuirfidh cinneadh an Choiste Araíonachta in iúl don neach léinn.

8 ACHOMHARC

8.1 Féadfar achomharc a dhéanamh don Bhord Rialaithe laistigh de dhá sheachtain ó dháta eisiúna chinneadh an Choiste Araíonachta agus cuirfidh an t-achomharcóir foras an achomhairc isteach i scríbhinn. Is iad an Cláraitheoir agus/nó an neach léinn na hachomharcóirí is dóchála. Is é dáta eisiúna an chinnidh réamhráite an dáta ar a gcuirfear an cinneadh sa phost chuig seoladh an neacha léinn, mar atá cláraithe ar chlár neach léinn na hInstitiúide, nó an dáta ar a dtabharfar an cinneadh réamhráite ar láimh nó trí mheán rphoist don neach léinn. Ba chóir an t-achomharc a sheoladh chuig Rúnaí/Rialtóir Airgeadais na hInstitiúide a dhéanfaidh smaoineamh ar cibé acu an t-achomharc a chur faoi bhráid Choiste Araíonachta an Bhord Rialaithe a bheidh bunaithe ar fhoras amháin achomhairc nó nós mó mar atá leagtha síos thíos a chomhlíonadh.

8.1.1 Foras Achomhairc

1. Fianaise nua a bheith ar fáil nárbh fhéidir a sholáthar lena cur san áireamh ag an gcéad éisteacht.
2. An cinneadh ciontachta a bheith bunaithe ar earráid i léirmhíniú na nósanna imeachta chun déileáil le cionta acadúla.
3. Neamhrialtacht a bheith ag baint leis an nós imeachta i riaradh na hÉisteachta Araíonachta.
4. Chuaigh an cinneadh in aghaidh thromachar na fianaise.

Ba chóir don Chláraitheoir leanúint d'aghaidh a thabhairt ar an achomharc chuig Coiste Achomhairc an Bhord Rialaithe ar son na hInstitiúide. Ní hionann an t-achomharc agus athéisteacht a thabhairt ar an gcéad ghearán.

8.2 COISTE ACHOMHAIRC AN BHORD RIALAITHE

- a) Cuirfidh an Bord Rialaithe Coiste Achomhairc ar bun chun éisteacht le hachomhairc ó chinntí Choiste Araíonachta na Comhairle Acadúla. Gairfear Coiste Achomhairc an Bhord Rialaithe de. Beidh Coiste Achomhairc an Bhord Rialaithe comhdhéanta de tríúr ball den Bhord Rialaithe agus Uachtarán Aontas na Neach Léinn nó a (h)ainmnitheach agus Ceann neodrach Coláiste/Scoile, nó Ceann Roinne, agus ionadaíocht ag an dá inscne air. D'fhéadfaí ball den fhoireann riaracháin a cheapadh mar rúnaí gan vóta do Choiste Achomhairc an Bhord Rialaithe. Beidh an cathaoirleach ina bhall den Bhord Rialaithe seachas ball foirne nó neach léinn de chuid na hInstitiúide agus duine den tríúr ainmnithe aige don ról sin. Ceapfaidh Cathaoirleach an Bhord Rialaithe baill Choiste Achomhairc an Bhord Rialaithe. Níor chóir go mbeadh ball ar bith den Choiste Achomhairc bainteach roimhe sin leis an gcás.
- b) Glacfar cinntí Choiste Achomhairc an Bhord Rialaithe le móramh simplí agus beidh vóta réitigh ag an gcathaoirleach i gcás cothromaíochta sa vótáil.
- c) Déanfar taifead scríofa de na himeachtaí.

8.3 NÓSANNA IMEACHTA CHOISTE ACHOMHAIRC AN BHORD RIALAITHE

- a) Cuirfear cóip d'fhoras achomhairc an achomharcóra ar a n-áirítear a (h)aighneacht, más ann di, ar fáil don Choiste.
- b) Cuirfear cóip de thairdeab ábhartha Choiste Araíonachta na Comhairle Acadúla ar fáil.
- c) Leanfaidh an t-achomharcóir, an Cláráitheoir, a (h)ainmnitheach nó ionadaí eile de chuid na hInstitiúide, leis an ionchúisiú a thabhairt ar aghaidh de réir mar is iomchuí agus/nó aighneacht a dhéanamh do Choiste Achomhairc an Bhord Rialaithe.
- d) I gcásanna eisceachtúla, áit i dtuairim Choiste Achomhairc an Bhord Rialaithe, a n-éilíonn riachtanais an cheartais é, féadfaidh an Coiste machnamh ar fhianaise nár cuireadh in iúl bhráid an Choiste Araíonachta. Déanfar é sin ar an gcoinníoll i gcónaí gur cuireadh in iúl don neach léinn agus don Chláraitheoir nó ionadaí eile de chuid na hInstitiúide go raibh sé ar intinn fianaise úr dá leithéid a thabhairt ar aird, nó, mar a tharlódh i gcás, sách luath le cur ar chumas an neacha léinn nó an Chláraitheora nó ionadaí eile de chuid na hInstitiúide aird cheart a thabhairt ar an bhfianaise úr réamhráite agus déileáil léi-sin go hoiriúnach ag éisteacht an achomhairc.
- e) Beidh Cathaoirleach an Choiste Araíonachta nó a (h)ainmnitheach ar fáil chun freastal ar an éisteacht achomhairc chun cinneadh an Choiste a mhíniú.
- f) Féadfaidh an Coiste Achomhairc Cathaoirleach/Ainmnitheach an Choiste Achomhairc agus an Neach Léinn (an t-achomharcóir) a cheistiú.
- g) Déanfaidh an Coiste machnamh agus cinneadh gan an Chathaoirleach/Ainmnitheach ná an Neach Léinn (an t-achomharcóir) a bheith i láthair.
- h) Féadfaidh Coiste Achomhairc an Bhord Rialaithe:
 - i. An t-achomharc a cheadú.
 - ii An pionós a laghdú nó a mhéadú nó nádúr an pionóis a athrú.
 - iii An t-achomharc a dhiúltú.

Tabharfar cinneadh Choiste Achomhairc an Bhord Rialaithe i scríbhinn agus tabharfar cóip de ar láimh don neach léinn atá i gceist nó cuirfear ar aghaidh í le post cláraithe go dtí seoladh an amharcóra mar atá cláraithe i dtaifid na hInstitiúide.

Áit nach ndéanann an neach léinn freastal ar an gcruinniú gan chúis mhaith, féadfaidh Coiste Achomhairc an Bhord Rialaithe an cás a bhreithniú agus an neach léinn as láthair agus é sin gan a thuilleadh fógra. Is ar an neach léinn atá an fhreagracht cúis mhaith a bhunú a shásóidh an Coiste.

8.4 ACHOMHARC SEACHTRACH

Má tá páirtí ar bith don aighneas míshásta le cinneadh ar bith de chuid Choiste Achomhairc an Bhord Rialaithe, beidh an ceart aige/aici achomharc seachtrach a dhéanamh le duine nó le daoine neamhspleách(a) ar bith a ainmneoidh Uachtarán na hInstitiúide chun na hábhair imrí a éisteacht. Ba chóir an t-ainmnitheach a bheith inghlactha don dá pháirtí. Mar mhalairt nó i ndiaidh é sin thuas, beidh an ceart ag ceachtar páirtí achomharc a dhéanamh don Ombudsman de réir Acht Ombudsman(Leasú) 2012, laistigh de dhá mhí dhéag tar éis don chaingean tarlú.

9 MÍ-ÚSÁID ALCÓIL AGUS SUBSTAINTE

Féadfaidh mí-úsáid alcóil agus substainte san ionad oibre/institiúid a bheith ina mórthoisic i dtimpistí, neamhláithreachas agus i ndíriú intinne/táirgiúlacht laghdaithe agus féadfaidh sí a bheith ina cúis le hiarmhairtí dochracha, pearsanta, airgeadais agus sóisialta don úsáideoir/duine aonair, a dteaghlach agus a gcomhghleacaithe.

Baineann ‘mí-úsáid drugaí’ le drugaí neamhdhleathacha agus le mí-úsáid cógas ordaithe, cibé acu d’aonghnó nó neamhbheartaithe, amhail tuaslagóirí. Féadfaidh mí-úsáid drugaí dochar a dhéanamh don úsáideoir idir chorp agus intinn agus, de bharr ghníomhartha úsáideoirí, do dhaoine eile agus don chomhshaoil.

Baineann contúirt ar leith le húsáid chomhuaineach drugaí agus alcóil. (Arna bhaint as *Health and Safety Executive Guide, ‘Drug misuse at work’*).

Is é dearcadh GMIT go mbíonn Mí-Úsáid Alcóil agus Substainte i gceist nuair a bhíonn mar thoradh ar úsáid ceachtar acu nó an dá cheann ag neach léinn lagfheidhmíocht agus baol folaithe i gceist dóibh féin agus/nó do chomhghleacaithe/fostaithe na hInstitiúide.

Tá gach foirgneamh de chuid GMIT saor ó alcól agus drugaí.

Ní mór do neacha léinn a bheith saor ó alcól agus drugaí le linn dóibh a bheith ag freastal ar an Institiúid.

Má tá ball foirne nó ball den Bhord Rialaithe nó duine údaraithe eile den tuairim go bhfuil ball neacha léinn faoi thionchar alcóil nó mhí-úsáid substainte féadfar a iarraidh ar an neach léinn dul faoi mheasúnú leighis. Cuirfidh an Leas-Uachtarán do Ghnóthaí Corparáideacha & Airgeadais an achainn sin in iúl don neach leinn. Measfar neamhchomhlíonadh a bheith ina shárú ar Chód Araíonachta na Neach Léinn.

Rialú Promóisin agus Urraíocht Dí

- Ní cheadaítear ceapachán ionadaithe ar champas do chuideachtaí dí ag GMIT.
- Tá toirmeasc ar phromóisean deochanna alcólacha san Institiúid.
- Ní ghlacfar le halcól ar bith mar dhuaiséanna, bronntanais nó luaíochtaí do dhaoine aonair ná do ghrúpaí.
- Níor chóir go léireodh fógraíocht ar champas ag imeachtaí sóisialta an t-ól mar leigheas ar fhadhbanna pearsanta ná ar fhadhbanna acadúla.

Níor chóir do chlubanna/chumainn úsáid a bhaint as na meáin shóisialta nó as Aontas Neach Léinn GMIT chun ól mífhreagrach nó ragús óil a chur chun cinn.

Níor chóir go mbainfeadh grúpa nó eagraíocht inmheánach nó seachtrach úsáid as lógó GMIT agus ainm na hInstitiúide i gcur chun cinn an óil. Coinneoidh bainistíocht na hInstitiúide go dlúth le promóisean ar bith dá leithéid.

10 CAMPAS AEIR GHLAN

Is Campas Aeir Ghlan í GMT, áit nach gceadaítear tobac a chaitheamh ná vápáil a dhéanamh laistigh d'fhoirgnimh na hInstitiúide, ar thailte GMT, i bhfeithiclí atá ag taisteal ar ghnó na hInstitiúide, i dtimpeallacht foghlama ar bith (ar a n-áirítear turasanna allamuigh, 7 rL).

Neacha léinn a gcinntear an polasaí seo a bheith sáraithe acu d'fhéadfaidís a bheith faoi réir ag gnáthaimh araíonachta.

Ceanncheathrú Riaracháin

Bóthar Bhaile Átha Cliath, Gaillimh, Éire.

Teil: +353 91 753161

Faics: +353 91 751107

R-phost: academic.affairs@gmit.ie

Láithreán Gréasáin: <https://www.gmit.ie>

Campas Mhaigh Eo

Bóthar Chathair na Mart, Caisleán an Bharraigh,
Co. Mhaigh Eo, Éire.

Teil: +353 94 9025700

Faics: +353 94 9025757

Lárionad Náisiúnta um Barr Feabhais i nDearadh & Teicneolaíocht Troscáin

Leitir Fraic, Co na Gaillimhe, Éire.

Teil: +353 91 742653 / 742650

Faics: +353 95 41112

Lárionad do na hEalaíona Cruthaitheacha & na Meáin

Cluain Mhuire, Bóthar Mhuine Mheá,
Gaillimh, Éire.

Teil: +353 91 770661

Faics: +353 91 770740

Administrative Headquarters

Dublin Road, Galway, Ireland.

Tel: +353 91 753161

Fax: +353 91 751107

E-mail: academic.affairs@gmit.ie

Web Site: <https://www.gmit.ie>

Mayo Campus

Westport Road, Castlebar,
Co. Mayo, Ireland.

Tel: +353 94 9025700

Fax: +353 94 9025757

National Centre for Excellence in Furniture Design & Technology

Letterfrack, Co. Galway, Ireland.

Tel: +353 91 742653 / 742650

Fax: +353 95 41112

Centre for the Creative Arts & Media

Cluain Mhuire, Monivea Road,
Galway, Ireland.

Tel: +353 91 770661

Fax: +353 91 770740